

Biuro Rady Powiatu Pyrzyckiego w Pyrzycach		
WPLYNĘŁO		
L. dz.	Data	Podpis
159	21.10.2025	

Komisja
Budżetu, Finansów
i Rozwoju Gospodarczego
Rady Powiatu Pyrzyckiego

Informacja dyrektorów szkół ponadpodstawowych w zakresie:

- kształcenie zawodowe a rynek pracy,
- kształcenie zawodowe a strategia rozwoju gmin powiatu pyrzyckiego – potrzeby w zakresie infrastruktury szkolnej, w tym sportowej.

Analizę sporządzili:

Robert Sójka - dyrektor

Anna Bogusz-wicedyrektor ds. kształcenia zawodowego i ustawicznego

Anna Zasadzińska - dyrektor

Pyrzyce, 14 października 2025 r.

Za Zarząd
PRZEWODNICZĄCY

Ewa Gąsiorowska-Nawój

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 1

Powiązania pomiędzy systemem edukacji a sytuacją jednostki na rynku pracy są wielowymiarowe i często niejednoznaczne. Niewątpliwie im wyższy poziom wykształcenia tym większa szansa na zakończoną sukcesem integrację na rynku pracy. Nie idzie tu jednak tylko o formalne wykształcenie potwierdzone dyplomem szkoły czy uczelni, ale o całokształt wiedzy, umiejętności i postaw danej osoby, zarówno w odniesieniu do edukacji ogólnej, kwalifikacji zawodowych, czy zachowań społecznych.

W takim ujęciu szeroko rozumiana (zarówno kształcenie jak i wychowanie) edukacja szkolna zyskuje na znaczeniu i staje się podstawowym czynnikiem determinującym przygotowanie absolwenta do kształtowania własnej ścieżki zawodowej.

Rynek pracy wciąż ewoluuje, a zapotrzebowanie na jedne grupy zawodowe maleje, na inne rośnie.

W dzisiejszych, dynamicznych i niepewnych czasach nieustannie zmienia się zapotrzebowanie na kompetencje: zawodowe czy, coraz bardziej wskazywane przez pracodawców jako deficytowe, kompetencje społeczne.

W związku z faktem, że jedne profesje zanikają, a inne ulegają transformacji pojawiają się zawody zupełnie nowe, wymagające od pracowników odmiennych niż dotychczasowe zestawów wiedzy i umiejętności. Aby skutecznie odnaleźć się na rynku pracy i dać sobie szansę na satysfakcjonujące zatrudnienie trzeba stale poszerzać swoją wiedzę, zdobywać nowe kwalifikacje potwierdzone wiarygodnym certyfikatem.

Kształcenie zawodowe ma swoje istotne znaczenie dla rozwoju gospodarczego. Jego promowanie, w sytuacji gdy wielu pracodawców poszukuje wykwalifikowanych kadr, jest niezbędne, aby zachęcić młodych ludzi i ich rodziców do wybierania ścieżki kształcenia zawodowego.

W ZS Nr 1 w Pyrzycach uczniowie na zajęciach z doradztwa zawodowego realizują następujące treści programowe:

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

- **Poznawanie własnych zasobów**

Uczeń:

- sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

- **Świat zawodów i rynek pracy**

Uczeń:

- analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
 - analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
 - porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
 - konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
 - określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;
 - sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
 - przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
 - charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
 - charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.
- **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**

Uczeń:

- korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
 - określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
 - analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
 - wskazuje możliwości kontynuowania nauki.
- **Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**

Uczeń:

- ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- sporządza indywidualny plan działania - planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i

określonymi celami zawodowymi.

Głównym celem jest przygotowanie uczniów do trafnego wyboru kierunku kształcenia i zawodu oraz do roli pracownika na obecnym rynku pracy. Wybór ścieżki zawodowej ma być procesem rozwojowym, który wiąże się z kolejnymi decyzjami podejmowanymi na przestrzeni całego życia ucznia. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego ma mieć charakter celowych i zaplanowanych działań w formie pracy indywidualnej i grupowej.

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

- poznają własne predyspozycje zawodowe, zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności;
- rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych; - potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi własnych ograniczeń;
- są zmotywowani do pojęcia wysiłku przy podejmowaniu decyzji w zaplanowaniu swojej przyszłości zawodowej;
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu;
- mają informacje o zawodach i sytuacji na rynku pracy;
- znają system kształcenia oraz ofertę edukacyjną;
- znają warunki i harmonogram rekrutacji;
- wybierają zawód i szkołę po dokonaniu analizy własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły i zawodu;
- znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu;
- znają źródła informacji edukacyjnej i zawodowej.

Rodzice

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- znają czynniki wyboru szkoły i zawodu, wspomagają dzieci w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- znają aktualną i pełną ofertę edukacyjną na różnych jego poziomach;
- wiedzą , gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami: zdrowotnymi emocjonalnymi, decyzyjnymi, intelektualnymi, rodzinnymi itp.; - włączają się do działań informacyjnych szkoły (np. jako przedstawiciele.

Nauczyciele

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- wspierają uczniów w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych zawodowych;
- realizują działania z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika; - wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do

specjalistów;

- angażują przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w działania doradcze szkoły.

Adresaci WSDZ:

- Uczniowie;
- Rodzice;
- Nauczyciele;
- Środowiska lokalne.

Zadania osób realizujących Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

W LO w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole.

Dyrektor szkoły:

- odpowiada za organizację działań związanych z WSDZ w szkole,
- powołuje koordynatora ds. doradztwa zawodowego;
- nadzoruje działanie systemu doradztwa zawodowego;
- zapewnia warunki do realizacji WSDZ w szkole;
- wspiera kontakty pomiędzy realizatorami WSDZ w szkole a instytucjami zewnętrznymi.

Doradca zawodowy i koordynator zespołu doradztwa zawodowego:

- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- gromadzi warsztat pracy oraz udostępnia go osobom zainteresowanym;
- pomaga uczniom w określeniu ich zainteresowań, uzdolnień i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery zawodowej;
- diagnozuje uczniów w zakresie ich predyspozycji do wykonywania wybranych przez nich zawodów.
- kieruje w sprawach trudnych do odpowiednich specjalistów, m.in. do specjalistów w Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe uczniom i rodzicom;
- wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, pedagoga, w zakresie realizacji działań określonych w programie realizacji doradztwa na dany rok szkolny;

- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, pedagogiem, program realizacji doradztwa oraz koordynuje jego realizację;
- razem z nauczycielami diagnozuje zapotrzebowanie uczniów i rodziców na informacje z zakresu doradztwa zawodowego;
- upowszechnia wiedzę na temat planowania kariery zawodowej, możliwości uzyskiwania informacji o sytuacji na rynku pracy krajowym, UE i poza nią;
- współpracuje z instytucjami zewnętrznymi wspierającymi Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego;
- współpracuje z doradcą zawodowym z Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej; 5
- sporządza na koniec roku szkolnego sprawozdanie z realizacji programu realizacji doradztwa w szkole;
- systematycznie podnosi własne kwalifikacje.

Pedagog i psycholog:

- diagnozuje potrzeby edukacyjne uczniów;
- udziela indywidualnych konsultacji dla uczniów i rodziców potrzebujących wsparcia;
- wspomaga i konsultuje uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i ich rodziców;
- razem z koordynatorem planuje dalszy rozwój systemu doradztwa w szkole.

Nauczyciele:

- poszerzają treści programowe przedmiotu o aspekty zawodoznawcze;
- motywują do nauki poprzez prezentację różnych technik uczenia się;
- motywują do rozwoju zainteresowań edukacyjnych;
- zachęcają do udziału w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, zawodach itp.;
- odkrywają potencjał ucznia i udzielają wsparcia w jego rozwoju;
- wspomagają uczniów w podejmowaniu i realizowaniu decyzji;
- rozwijają i umacniają u uczniów poczucie odpowiedzialności za rozwój edukacyjno-zawodowy;
- propagują aktywną postawę wobec przemian zachodzących na rynku pracy (otwartość i gotowość na zmiany: w tym również zmiany pracy i profesji w ciągu kariery zawodowej; mobilność, elastyczność
- wdrażają do idei kształcenia ustawicznego;
- współpracują z rodzicami w zakresie motywowania ucznia do nauki oraz wskazywania najbardziej efektywnych form nauki dostosowanych indywidualnie do ucznia;

- wspierają rodziców w roli doradców ucznia poprzez przekazywanie informacji zwrotnych dotyczących możliwości ucznia w zakresie przedmiotów szkolnych, umiejętności, zainteresowań (profil przedmiotowy ucznia);
- udzielają rekomendacji dotyczących dalszych ścieżek kształcenia;
- wychowawcy na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego oraz realizują tematy zawodoznawcze;
- nauczyciel podstaw przedsiębiorczości oraz biznesu i zarządzania omawia treści dotyczące pracy, przedsiębiorczości;
- nauczyciel bibliotekarz gromadzi informacje o zawodach i drogach uzyskania kwalifikacji zawodowych. Gromadzi literaturę z zakresu psychologii, prawa pracy, doradztwa zawodowego, udostępnia informatory i ulotki dotyczące dalszej drogi kształcenia oraz wskazuje źródła informacji.

Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego Liceum posiada odpowiednie zasoby do realizacji wyznaczonych zadań w ramach WSDZ. Szkoła dysponuje odpowiednim zapleczem do udzielania porad i konsultacji indywidualnych oraz pomieszczeniami do prowadzenia warsztatów grupowych. Doradztwo zawodowe w szkole jest realizowane: na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą, w ramach wizyt zawodoznawczych, wycieczek szkolnych, zajęć pozalekcyjnych.

Metody i formy organizacji:

- porady i konsultacje indywidualne
- zajęcia grupowe prowadzone metodami aktywnymi: praca w grupach,
- testy, kwestionariusze, ankiety,
- wykłady, pogadanki
- warsztaty,
- debaty, dyskusje
- konkursy tematyczne,
- wycieczki,
- spotkania ze specjalistami i przedstawicielami różnych zawodów, przedstawicielami rodziców, absolwentów,
- gry diagnostyczne i symulacyjne,
- programy multimedialne,
- powiązanie treści programowych przedmiotu ze światem zawodów,
- zorganizowanie targów edukacyjnych w szkole,
- udział w salonach edukacyjnych,
- udział w akcjach wolontariackich,

- współpraca z agencjami zatrudnienia, pracodawcami, Urzędem Pracy, uczelniami, OHP, ORE, Poradnią PPP,
- „Cykl spotkań z ciekawym człowiekiem” – spotkanie, warsztaty z ludźmi wykonującymi ciekawe zawody.

Tematyka zajęć z zakresu doradztwa zawodowego

Poznanie własnych zasobów

Cel: Uczeń sporządza bilans własnych zasobów na podstawie autoanalizy (zainteresowania, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) i analizuje je w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej, określa obszary do rozwoju osobistego i edukacyjnego (aspiracje, potrzeby) oraz ustala przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu, określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

Świat zawodów i rynek pracy

Cel: Uczeń analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy w kontekście dokonywanych wyborów edukacyjno-zawodowych, wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy, porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców, określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej, sporządza dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców, potrafi zaprezentować siebie i swoje kompetencje podczas rozmowy kwalifikacyjnej, wskazuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz instytucje rynku pracy.

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Cel: Uczeń korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego, określa znaczenie uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym, analizuje możliwości uzyskiwania, poszerzania, uzupełniania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Cel: Uczeń samodzielnie dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej lub przy wsparciu doradczym; planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych uwzględniając własne zasoby, wartości, potrzeby oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji; identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich okolicznościach korzystać z ich pomocy.

Tematyka zajęć grupowych prowadzonych przez doradcę zawodowego w klasach I-IV liceum:

- Moja droga do zawodu.
- Poznawanie siebie. Pozytywna autoprezentacja.
- Czynniki wpływające na wybór zawodu. Analiza własnych zasobów w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Moje zainteresowania zawodowe.
- Oczekiwania rynku pracy.
- Rynek pracy, a szanse zatrudnienia. Zawody przyszłości.

- Formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy.
- Aktywny na rynku pracy. Szukam pracy.
- Rynek edukacyjny w Polsce i za granicą.
- Jak wybrać uczelnię wyższą?
- Uczę się przez całe życie.
- Wiedza warunkiem sukcesu. Wybieramy szkołę/wybieramy uczelnię.
- Podejmowanie decyzji życiowych.
- Znam siebie, znam rynek – dokonuję wyboru
- Kompetencje kluczowe.

Działania na rzecz podniesienia jakości oraz atrakcyjności szkolnictwa zawodowego:

- Podniesienie jakości edukacji kształtującej umiejętności kluczowe,
- właściwe postawy oraz zmotywowanie uczniów szkół do wykształcenia nawyków stałego doskonalenia się,
- zwiększenie atrakcyjności i popularyzacja wśród młodzieży kształcenia zawodowego oferowanego przez szkoły,
- rozwijanie aktywności uczniów/słuchaczy związanych z kształtowaniem kompetencji kluczowych na rynku pracy,
- pobudzenie kreatywnego myślenia przy jednoczesnym zgłębianiu wiedzy oraz mobilizacji do dalszej pracy nad indywidualnym rozwojem,
- zwiększenie aspiracji edukacyjnych i aktywności młodzieży kształcenia zawodowego,
- zdobywanie dodatkowych uprawnień i certyfikatów w okresie nauki zwiększa konkurencyjność absolwentów na rynku pracy.
- współpraca szkoły z pracodawcami,
- włączenie pracodawców w proces kształcenia zawodowego,
- doskonalenie umiejętności w zakresie planowania kariery i funkcjonowania na rynku pracy,
- ukształtowanie umiejętności uczenia się przez całe życie,
- ukształtowanie właściwego stosunku do świata wartości, społeczeństwa, drugiego człowieka, samego siebie, świata kultury i przyrody.

Określono osiem kompetencji kluczowych, które stanowią połączenie wiedzy, umiejętności i postaw uważanych za niezbędne dla potrzeb samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz zatrudnienia:

- 1) kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji
- 2) kompetencje w zakresie wielojęzyczności
- 3) kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii

i inżynierii

4) kompetencje cyfrowe

5) kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się

6) kompetencje obywatelskie

7) kompetencje w zakresie przedsiębiorczości

8) kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 2 CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO

Rozwijający i zmieniający się rynek pracy stawia ogromne wymagania przed dyrektorami szkół zawodowych i organami prowadzącymi. W Zespole Szkół Nr 2 CKU w Pyrzycach kształcimy uczniów w podziale na Technikum Zawodowe i Branżową Szkołę I Stopnia w zawodach: Technik ekonomista, Technik elektryk, Technik hotelarstwa, Technik informatyk, Technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, Technik pojazdów samochodowych, Technik żywienia i usług gastronomicznych oraz Elektryk, Kucharz, Mechanik pojazdów samochodowych. W naszej ofercie znajdują się również szkoły zaoczne dla dorosłych. Realizowane są one w formie Kwalifikacyjnych Kursów Zawodowych (KKZ) w zawodach: Rolnik, Kucharz, Księgowość. Jedynie kurs przygotowujący do zawodu Rolnik cieszy się w naszej szkole dużym zainteresowaniem. Uczniowie BS I stop. mają możliwość podniesienia swoich kwalifikacji zawodowych oraz uzyskać wykształcenie średnie w BS II stopnia w systemie zaocznym. Niestety ta forma kształcenia nie cieszy się zainteresowaniem wśród naszych uczniów.

Dynamika rozwoju gospodarczego (przemysłu i sfery usług) wymaga od uczestników rynku pracy umiejętności, które nie zestarzeją się wraz ze zmianami technologicznymi czy społecznymi. Pracodawcy oczekują od pracowników kompetencji, które ułatwiają im podejmowanie i wykonywanie zadań zawodowych. Wśród kompetencji tych na pierwszym miejscu stawiane są kompetencje ogólne i społeczne, a nie specjalistyczne dla zawodu.

Od absolwentów różnych form kształcenia pracodawcy oczekują umiejętności:

- a) gotowości do uczenia się i podnoszenia swoich kwalifikacji zgodnie z polityką firmy oraz osobistymi predyspozycjami,
- b) dobierania, analizowania i prezentowania informacji potrzebnych do wykonania zadania zawodowego,
- c) podejmowania decyzji zawodowych i ponoszenia za nie odpowiedzialności,
- d) organizowania pracy własnej i współdziałania w zespole,
- e) interpersonalnych związanych z osiągnięciem oczekiwanej skuteczności związanej z inicjowaniem i utrzymaniem pozytywnych relacji z wszystkimi pracownikami przedsiębiorstwa oraz z jego klientami i kontrahentami.

Kształcenie zawodowe powinno wyposażać jego uczestników w umiejętności, wiadomości i kompetencje społeczne niezbędne do wykonywania zadań zawodowych w określonym zawodzie lub grupie zawodów oraz do pełnienia funkcji społecznych i zawodowych. Analiza oczekiwań rynku pracy wymusiła zmiany w systemie kształcenia zawodowego w wyniku których absolwenci różnych form kształcenia mają być lepiej przygotowani do funkcjonowania na rynku pracy. Reforma kształcenia zawodowego dała szkołom możliwość opracowania oferty edukacyjnej (w zakresie kwalifikacji i zawodów, jak i metod kształcenia) dostosowanej zarówno do lokalnego, jak i

międzynarodowego rynku pracy.

Szkoły zawodowe powinny:

- a) rozwijać u uczących się kompetencje kluczowe oczekiwane przez pracodawców,
 - b) podnosić kompetencje zawodowe uczących się w zakresie kwalifikacji zawodowych,
 - c) włączyć pracodawców w proces kształcenia zawodowego,
 - d) doskonalić umiejętności w zakresie planowania kariery i funkcjonowania na rynku pracy,
 - e) ukształtować umiejętność uczenia się przez całe życie,
 - f) ukształtować postawy, poglądy, zainteresowania prozawodowe, myślenie koncepcyjne,
- a także ukształtować właściwy stosunek do świata wartości, społeczeństwa, drugiego człowieka, samego siebie, świata kultury i przyrody.

W nowej podstawie programowej kształcenia w zawodach położono nacisk na kształtowanie kompetencji kluczowych, personalnych i społecznych. Obowiązkowe zestawy celów kształcenia i treści nauczania opisane zostały w formie **oczekiwanych efektów kształcenia**: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, które należy uwzględnić w programach nauczania. Taki zapis pozwala lepiej powiązać treści kształcenia z zadaniami zawodowymi, jakie pracownik wykonuje na stanowisku pracy. Kształcenie zawodowe ukierunkowane na efekty zapisane w postaci umiejętności zawodowych, a nie na zdobywanie wiedzy teoretycznej powinno przyczynić się do efektywniejszego przygotowania uczących się do pełnienia ról zawodowych.

Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia zawodowego możliwe jest poprzez:

- a) podnoszenie umiejętności dydaktycznych, rozwijanie kompetencji, zdobywanie nowych kwalifikacji w branżach (dziedzinach), w których kształcą nauczyciele,
- b) doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt i narzędzia poprawiające jakość kształcenia,
- c) ułatwienie mobilności edukacyjnej i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, szkolenia dla uczniów podnoszące ich kompetencje zawodowe,
- d) realizacja staży uczniowskich, praktyk zawodowych, praktycznej nauki zawodu,
- e) rozwój kształcenia w przedsiębiorstwach - staże uczniowskie są wliczane w okres zatrudnienia (uprawnienia pracownicze), a świadczenia dla stażystów wliczane pracodawcom w koszty uzyskania przychodu. Sprzyja to upowszechnianiu kształcenia w rzeczywistych warunkach pracy i wprowadzeniu umów stażowych z uczniami techników i branżowych szkół I stopnia niebędących młodocianymi pracownikami,
- f) współpraca z pracodawcami i ich zaangażowanie w kształcenie zawodowe np. umowy partnerskie o współpracy, doskonalenie nauczycieli kształcenia zawodowego (szkolenia branżowe w zakresie nowych technologii stosowanych w danej branży),
- g) obowiązkowy egzamin zawodowy, który wpływa na zwiększenie efektywności kształcenia zawodowego. W ZS Nr 2 CKU zdawalność egzaminów zawodowych jest wysoka i wynosi 90%, mimo wysokiego progu zdawalności, który wynosi 75%.
- h) doradztwo zawodowe.

Dyrekcja ZS Nr 2 CKU w Pyrzycach bardzo chciałaby, aby nasze kształcenie zawodowe wychodziło naprzeciw potrzebom rynku pracy. Jednocześnie musi ono być na tyle elastyczne, żeby uczniowie mogli znaleźć pracę w różnych dziedzinach. Uczniowie powinni zostać wyposażeni w uniwersalne kompetencje, dzięki czemu znajdą zatrudnienie w każdym zawodzie.

Każdego roku przed przystąpieniem do opracowania propozycji oferty szkoleniowej dla

uczniów szkół podstawowych i szkół dla dorosłych dokonujemy analizy publikowanego przez Ministerstwo Edukacji w formie obwieszczenia, prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy. Na rok szkolny 2025/2026 obwieszczenie Ministra Edukacji z dnia 27 stycznia 2025 r.: Monitor Polski z 2025 r. poz. 106. Stałe monitorowanie potrzeb rynku pracy pozwala na opracowanie oferty szkolnej adekwatnej do potrzeb pracodawców.

Wykaz prognozowanego w 2025 r. zapotrzebowania na zawody w skali kraju i z podziałem na województwa. Dla województwa zachodniopomorskiego:

1. Wykaz zawodów szkolnictwa branżowego, dla których jest **prognozowane szczególnie istotne zapotrzebowanie** na pracowników w województwie zachodniopomorskim:

6 Elektryk 741103

27 Technik elektryk 311303

2. Wykaz zawodów szkolnictwa branżowego, dla których jest **prognozowane istotne zapotrzebowanie** na pracowników w województwie zachodniopomorskim:

5 Kucharz 512001

8 Mechanik pojazdów samochodowych 723103

39 Technik hotelarstwa 422402

40 Technik informatyk 351203

49 Technik pojazdów samochodowych 311513

66 Technik żywienia i usług gastronomicznych 343404

3. Wykaz zawodów szkolnictwa branżowego, dla których jest **prognozowane umiarkowane zapotrzebowanie** na pracowników w województwie zachodniopomorskim

27 Rolnik 613003

37 Technik ekonomista 331403

46 Technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki 3115150

Ważną wskazówką do planowania kierunków kształcenia w ZS Nr 2 CKU w Pyrzycach jest analiza Barometru zawodów na dany rok dla powiatu pyrzyckiego opracowana przez PUP w Pyrzycach i WUP w Szczecinie. W 2025 roku zawody tj. kucharz czy mechanik pojazdów samochodowych pojawiają się w nadwyżce zapotrzebowania na rynku pracy, to w naszej szkole podejmujemy kształcenie w w/w zawodach, ze względu na zainteresowanie młodzieży tymi kierunkami oraz ze względu na dobrze wykwalifikowaną kadrę nauczycieli i dobrą bazę dydaktyczną do wysokiej jakości kształcenia w tych zawodach.

Analizując zapotrzebowanie na pracowników w grupie istotnego zapotrzebowania znajduje się Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej (311930). W ramach planowanego projektu Interreg w kształceniu Technika elektryka i Elektryka wprowadzimy zagadnienia związane z systemami energetyki odnawialnej w obszarze fotowoltaiki i magazynów energii. Rozpoczęcie kształcenia w w/w zawodzie lub każdym innym wiąże się w placówce oświatowej z

przygotowaniem odpowiedniej bazy dydaktycznej oraz podjęciem współpracy z osobami z odpowiednimi kwalifikacjami, których na rynku pracy możemy znaleźć, ale jesteśmy jako placówka oświatowa zbyt mało konkurencyjni, jeśli chodzi o warunki pracy i płacy.

Od trzech lat zauważamy brak zainteresowania przez uczniów szkół podstawowych kształceniem w Branżowej Szkole I stopnia o profilu wielozawodowym. Nie kształcimy uczniów jako pracowników młodocianych w zawodach, które były w latach wcześniejszych bardzo atrakcyjne np.: sprzedawca, fryzjer, stolarz, kucharz, mechanik pojazdów samochodowych. Pracodawcy nie chcą przyjmować uczniów na praktyki albo wycofują się z tego zamiaru. Powodem może być **konieczność wprowadzenia rozbudowanych standardów ochrony małoletnich (od 15 sierpnia 2024 r.)**, w tym przyjęcia odpowiednich dokumentów wewnętrznych i wymóg sprawdzania - weryfikacji pracowników, którzy będą opiekunami małoletnich na tych praktykach (od 15 lutego 2024 r.). Pracodawcy nie zrzeszają się w Cechu Rzemiosł Różnych w Pyrzycach i nie zawsze wiedzą, jakie korzyści niesie za sobą zatrudnienie pracowników młodocianych w swoich zakładach pracy.

Nasza szkoła stara się wyposażyć uczniów w dodatkowe kwalifikacje zawodowe. Od września 2025 r. rozpoczęliśmy realizację projektu „Poprawa jakości i dostępności kształcenia zawodowego w ZS Nr 2 CKU w Pyrzycach” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027. Ukończenie przez uczniów proponowanych form wsparcia np. kurs spawacza, kurs na wózki widłowe, kursy prawa jazdy kat. B,T i na kombajn, uprawnienia energetyczne itp. daje uczniom większą atrakcyjność i konkurencyjność na rynku pracy. Wyjazdy za granicę np. Hiszpania na praktykę zawodową uczniów naszej szkoły w ramach programu UE Erasmus+ to okazja do poznania nowych kultur, języków oraz metod pracy w swoich branżach. Zdobywają cenne doświadczenie zawodowe, rozwijają umiejętności miękkie tj. komunikacja, praca w zespole, zarządzanie czasem.

Uczniowie naszej szkoły nabywają również doświadczenia zawodowego odbywając w kl. III i kl. IV 4 tygodniowe praktyki zawodowe, łącznie 280 godzin w zakładach pracy na terenie Gminy Pyrzyce i Powiatu Pyrzyckiego. Pracodawcy chętnie przyjmują uczniów na praktykę, ale bez propozycji oferty pracy.

Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia zawodowego możliwe jest poprzez realizację potrzeb w zakresie infrastruktury w ZS Nr 2 CKU w Pyrzycach:

a) sportowej:

- boisko do piłki plażowej,
- siłownia zewnętrzna,
- remont węzłów sanitarnych w budynku siłowni „PILAWA”.

b) szkolnej:

- dostosowanie budynku szkoły dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami dla ułatwienia mobilności i dostępności edukacyjnej,
- remont łazienek w budynku szkoły,
- utwardzenie terenu na potrzeby parkingu przy szkolnym boisku zielonym,
- remont i modernizacja budynku pomocniczego warsztatów szkolnych na potrzeby pracowni elektrycznej i mechanicznej,
- remont i modernizacja wiat na sprzęt rolniczy,
- remont garaży szkolnych (6 garaży),
- budowa placu manewrowego – realizacja kursów na prawo jazdy kat. B i kat. T.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

Kształcenie zawodowe w Branżowej Szkole I stopnia przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym im. Jana Brzechwy w Pyrzycach o kierunku kucharz, nie zawsze idzie w parze z realnym zapotrzebowaniem rynku pracy. Obecnie gastronomia często wymaga wysokiej dynamiki pracy, dodatkowych kwalifikacji oraz doświadczenia, które dla wielu absolwentów Ośrodka mogą być trudne do zdobycia. Nie oznacza to jednak, że takie kształcenie jest pozbawione sensu.

Wręcz przeciwnie – umożliwia uczniom rozwój praktycznych umiejętności kulinarnych, które mają ogromne znaczenie w codziennym życiu. Przygotowywanie posiłków, dbanie o higienę pracy czy organizacja obowiązków w kuchni uczą odpowiedzialności, samodzielności i systematyczności. Dzięki temu uczniowie, nawet jeśli nie znajdą zatrudnienia w zawodzie kucharza, stają się lepiej przygotowani do dorosłego życia i funkcjonowania w społeczeństwie. Takie kształcenie pełni zatem nie tylko funkcję zawodową, ale przede wszystkim wychowawczą i społeczną.

Rozszerzenie oferty kształcenia w Ośrodku niestety nie jest możliwe. Największym problemem jest niewystarczająca baza dydaktyczna (specjalistyczne pracownie, sprzęt czy zaplecze techniczne) spełniające wymagania kształcenia w zawodach a co za tym idzie duże nakłady finansowe. Kolejnym ograniczeniem jest brak odpowiednio wykwalifikowanej kadry nauczycielskiej, która mogłaby prowadzić zajęcia w innych zawodach dostosowanych do możliwości uczniów.

Potrzeby w zakresie infrastruktury szkolnej w tym sportowej w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym im. Jana Brzechwy w Pyrzycach:

- a) wymiana instalacji elektrycznej i oświetlenia;
- b) odnowienie sal lekcyjnych i korytarzy na terenie całego Ośrodka;
- c) zakup sprzętu do utrzymania boiska trawiastego: kosiarki, wertykulatora;
- d) zakup koszy do koszykówki wraz z tablicami i obręczami;
- e) wymiana części mebli w salach sypialnych internatu;
- f) utworzenie dwóch aneksów kuchennych w internacie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Modernizacja istniejącego budynku zapewni bezpieczeństwo, funkcjonalność oraz odpowiednie warunki do nauki, wypoczynku i zajęć sportowych.